

**Is the USA the biggest
in the world?**
Opisuj, porównuj i poznawaj świat!

Natalia Tengowska

Scenariusz lekcji

**Poradnik metodyczny do języka angielskiego
dla II etapu edukacyjnego wprowadzanego jako I język obcy w klasach
IV–VIII SP oraz jako II język obcy w klasach VII–VIII SP**

opracowany w ramach projektu:

**„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego
i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów
oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Przedmiot:

język angielski

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa, wariant II.1 podstawy programowej

Temat zajęć:

Is the USA the biggest in the world? Opisz, porównuj i poznawaj świat!

Klasa, czas trwania zajęć:

VI, 45 minut

Cele ogólne:

- utrwalenie treści dotyczących krajów anglojęzycznych,
- doskonalenie umiejętności mówienia,
- doskonalenie umiejętności słuchania ze zrozumieniem,
- wspieranie aktywności językowej uczniów w języku obcym,
- rozwijanie umiejętności opisu ludzi, miejsc, przedmiotów,
- doskonalenie kompetencji w zakresie wielojęzyczności (różnorodność kulturowa),
- doskonalenie kompetencji cyfrowych,
- rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia, pracy zespołowej, motywacji do dalszej nauki.

Cele operacyjne**Uczeń:**

- zna nazwy podstawowych przymiotników oraz ich przeciwieństw,
- zna ciekawe fakty na temat Stanów Zjednoczonych,
- reaguje na polecenia i pytania nauczyciela, udzielając odpowiedzi,
- potrafi powtórzyć wyrazy lub podać poprawne tłumaczenie,
- potrafi poprawnie opisać miejsce, przedmiot lub ludzi, używając właściwego przymiotnika,
- potrafi pracować w zespole, dzieląc się zadaniami,
- potrafi porównać różne miejsca, poprawnie stosując zasady stopniowania przymiotników,
- potrafi odnaleźć informacje w oglądanym filmiku (np. jakie są największe stany w Stanach Zjednoczonych),
- potrafi zapisać przynajmniej 5 zdań, używając podanych wyrazów.

Metody i techniki pracy:

- CLIL (od ang. *content and language integrated learning*),
- metoda audiolingwalna,
- metoda naturalna,
- metody aktywizujące,
- praca z materiałem wideo.

Formy pracy:

- praca indywidualna,
- praca w parach,
- praca w grupach,
- praca z całym zespołem klasowym.

Środki dydaktyczne:

- tablica interaktywna, laptop,
- zestaw fiszek dostępny na stronie [Quizlet.com](https://www.quizlet.com/),
- kartki w dużym formacie, mazaki, nożyczki,
- materiały autentyczne: filmik na temat Stanów Zjednoczonych dostępny w serwisie YouTube: [How Big Is USA Actually?](https://www.youtube.com/watch?v=HowBigIsUSAActually?),
- interaktywne karty pracy do wyboru – materiały online: [English ESL comparatives and superlatives worksheets](https://www.englishesl.com/worksheets/comparatives-and-superlatives/).

Opis przebiegu zajęć

Część wstępna

Nauczyciel wita uczniów i w ramach krótkiej rozgrzewki na początku lekcji zadaje im losowo różne pytania, które już wcześniej pojawiły się na zajęciach, np: *How are you today? What do you have for breakfast? Do you have a pet? Who is your best friend? What's your favourite website? Are you reading anything at the moment? Can you speak any other language apart from English?* Uczniowie odpowiadają. Następnie nauczyciel pyta uczniów, jakie kraje anglojęzyczne znają. Przykładowymi odpowiedziami uczniów mogą być *the USA, the UK, England, Canada, Australia*. Nauczyciel zapisuje na tablicy zdania *The USA is larger than England. California is hotter than Alaska. Australia has the most dangerous animals* i zachęca uczniów do przetłumaczenia ich. Po udzieleniu poprawnych odpowiedzi nauczyciel wyjaśnia, że na tej lekcji uczniowie będą zajmować się porównywaniem różnych miejsc, przedmiotów, ludzi oraz poznają ciekawostki na temat Stanów Zjednoczonych.

Część właściwa

W celu przypomnienia uczniom nazw przymiotników oraz przeciwieństw, nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej lub na ekranie komputera przygotowany wcześniej zestaw słówek w aplikacji Quizlet (link podany w części „Środki dydaktyczne”) i za pomocą opcji FISZKI powtarza z uczniami słownictwo, zachęcając ich do tłumaczenia słówek z języka angielskiego na język polski oraz odwrotnie. Nauczyciel ponownie odnosi się do zdań zapisanych na tablicy i przypomina różnice pomiędzy *large – larger, hot – hotter, dangerous – the most dangerous*, utrwalając tym samym wiedzę uczniów na temat sposobu tworzenia stopnia wyższego i najwyższego przymiotników w języku angielskim. Dobrym sposobem może być zapisanie przymiotników już z odpowiednią końcówką, np. w stopniu wyższym (w innym kolorze) na oddzielnych kartkach w dużym formacie, a następnie, podczas utrwalania zasad gramatycznych, odcięcie danej końcówki nożyczkami, tak aby każdy uczeń mógł je lepiej zrozumieć.

W dalszej części lekcji (przez ok. 8–10 minut) uczniowie ćwiczą tworzenie stopnia wyższego i najwyższego przymiotników za pomocą różnego rodzaju ćwiczeń, kart pracy (interaktywne karty pracy do danego tematu znajdują się na stronie

[English ESL comparatives and superlatives worksheets](#)). Nauczyciel nadzoruje pracę uczniów, pomagając w zadaniach, w przypadku takiej potrzeby.

Następnie nauczyciel włącza filmik na temat Stanów Zjednoczonych (link podany w części „Środki dydaktyczne”). Tłumaczy uczniom, że poznają różne fakty na temat tego kraju. Nauczyciel zapisuje uczniom „słowa kluczowe”, które usłyszą w trakcie nagrania. W trakcie oglądania filmiku nauczyciel zatrzymuje jego najistotniejsze fragmenty i powtarza informacje z nagrania w celu lepszego zrozumienia przez uczniów. Po obejrzeniu filmiku zadaniem uczniów (w parach lub grupach) będzie dopasowanie ich do odpowiednich informacji podanych w filmiku oraz tworzenie zdań z zastosowaniem stopnia wyższego lub najwyższego przymiotnika, np.:

- a. *Russia – Canada – large – the USA (czas filmiku – 0:42): Only Russia and Canada are larger than the USA;*
- b. *3 big-state are... (czas filmiku – 0:50): Its 3 biggest states are Alaska, Texas and California;*
- c. *The USA – the third – populated – nation – world (czas filmiku – 1:22): The USA is the third most populated nation in the world;*
- d. *New York – the tenth – large – city – world (czas filmiku – 2:18): New York is the tenth largest city in the world.*

Część podsumowująca

Na zakończenie zajęć uczniowie (w wyznaczonych parach lub grupach) czytają zapisane przez siebie zdania i porównują swoje odpowiedzi z innymi parami lub grupami. Nauczyciel krótko podsumowuje lekcję, wracając do jej celów, następnie żegna się z uczniami, dziękując za współpracę.

Komentarz metodyczny

- Realizując lekcję według niniejszego scenariusza, nauczyciel będzie miał możliwość wykorzystania kilku metod, od metody naturalnej (reagowanie na pytania nauczyciela i udzielanie odpowiedzi), poprzez podejście CLIL (łączenie treści językowych z kulturą, geografią dotyczącą kraju anglojęzycznego), do metody audiolingwalnej (uczniowie sami tworzą swoje zdania na podstawie wzoru zdania z przymiotnikiem w stopniu wyższym lub najwyższym).
- Niniejsza lekcja realizuje także rozwój kompetencji kluczowych: cyfrowych (korzystanie z interaktywnych źródeł, praca z aplikacją Quizlet), w zakresie wielojęzyczności (zdolność rozumienia komunikatów mówionych, rozumienie ze słuchu – odnajdywanie informacji w filmiku), społecznych oraz w zakresie umiejętności uczenia się (zdolność uczenia się i pracy w grupie, zdolność koncentracji, zdolność do pokonywania przeszkód – w przypadku oglądania filmiku), a także w zakresie przedsiębiorczości (rozwój wyobraźni, kreatywności, rozwiązywanie problemów).
- Korzystanie z aplikacji do nauki słownictwa (Quizlet) znacznie podnosi poziom motywacji u uczniów, gdyż mogą oni na bieżąco obserwować swoje postępy w nauce oraz stawiać sobie nawzajem wyzwania do nauki. Poza tym, opcja Quizlet Live lub Dopasowania wiąże się z rywalizacją pomiędzy uczniami indywidualnie lub w zespołach, co również działa motywująco, a także zachęca do samodzielnej pracy oraz ponoszenia odpowiedzialności za efekty własnej pracy.

- Ponadto lekcja jest urozmaicona pod względem zastosowanych form pracy: praca zespołowa sprzyja rozwojowi umiejętności samodzielnego uczenia się i podejmowania decyzji oraz brania odpowiedzialności za efekty własnej pracy (wspólne oglądanie filmiku i wyszukiwanie informacji); przewidziano także pracę indywidualną polegającą na udzielaniu odpowiedzi na zadawane pytania w części wstępnej lekcji oraz pracę z całym zespołem klasowym (np. gdy nauczyciel pyta o znajomość krajów anglojęzycznych). W celu dokonania oceny uczniów i ich pracy na lekcji nauczyciel może zaproponować wymienioną w poradniku metodę *language clinic*, która będzie polegała na omówieniu z uczniami ewentualnych błędów leksykalnych lub gramatycznych w formie zbiorczej na koniec lekcji lub na lekcji kolejnej. Aby dokonać ewaluacji zajęć, uczniowie mogą przed wyjściem z sali pokazać nauczycielowi „zielone” lub „czerwone” światło. Może to być w formie kartki papieru w odpowiednim kolorze – zielone światło oznacza, że uczeń zrozumiał wszystko i lekcja była dla niego ciekawa, czerwone światło, że potrzebuje jeszcze powtórzenia, ponownego wytłumaczenia poruszonych zagadnień.
- Gdyby klasa okazała się niejednorodna pod względem poziomu i wymagała poświęcenia więcej czasu na wytłumaczenie treści gramatycznych lub powtórzenie słownictwa, można zrezygnować np. z rozgrzewki na początku zajęć i dodatkowo zaproponować uczniom wykonanie zadań z karty pracy dostępnej na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej: [Comparatives and superlatives of adjectives](#).

Alternatywne sposoby przeprowadzenia lekcji

- W przypadku realizacji lekcji w trybie zdalnym należałoby wprowadzić kilka zmian. Rozgrzewkę na początku lekcji (zadawanie pytań uczniom) można „przenieść” na portal Wordwall – gdzie samemu należy wpisać zadawane pytania – opcja Koło Fortuny. Zapisywanie zdań, utrwalenie zagadnień gramatycznych powinno odbyć się na wirtualnej tablicy dostępnej na platformie do nauczania zdalnego, nauczyciel może także przygotować prezentację, a następnie udostępnić ją w trakcie lekcji online.
- W przypadku korzystania z aplikacji Quizlet można zaproponować uczniom również inną formę nauki – z wykorzystaniem różnych opcji, np. DOPASOWANIE, UCZ SIĘ lub QUIZLET LIVE. Będą one ciekawym urozmaicheniem lekcji. Natomiast celu zorganizowania pracy uczniów w parach lub grupach nauczyciel ma możliwość wykorzystania opcji breakout rooms na platformach do nauczania zdalnego. Pozostałe zadania pozostają w niezmienionej formie.
- Dodatkowo, jeśli nauczyciel bądź uczniowie są w posiadaniu innych materiałów autentycznych, warto je przynieść na zajęcia lub pokazać do kamery w trybie nauczania zdalnego. Przykładem takich materiałów mogą być mapy krajów anglojęzycznych (w przypadku tej lekcji – Stanów Zjednoczonych), pocztówki, zdjęcia itp.
- Należy wziąć również pod uwagę fakt, iż materiał wideo może sprawić niektórym uczniom problem ze względu na poziom językowy, dlatego też w scenariuszu przy każdym zdaniu dopisany jest czas, w którym pojawia się dane zdanie – można wykorzystać tę informację jako podpowiedź dla uczniów.

Dostosowania do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

Jeśli w klasie znajduje się uczeń z dysleksją, dysgrafią, dysortografią lub dyspraksją nie należy łączyć go w parę z uczniem, który ma podobne trudności w nauce.

- Uczeń z dysleksją, dysgrafią, dysortografią lub dyspraksją powinien mieć możliwość zapisywania zdań, notatek na urządzeniu elektronicznym, nauczyciel może też wydrukować gotową już notatkę – w przypadku tej lekcji tabelkę wyjaśniającą zasady tworzenia stopnia wyższego i najwyższego.
- Nauczyciel chwali ucznia z ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*) na bieżąco po wykonaniu przez niego zadania.
- Nauczyciel powinien wypowiadać wszystkie instrukcje do ćwiczeń w jasny, krótki i głośny sposób.
- Jeśli w klasie znajduje się uczeń z zespołem Aspergera, nauczyciel powinien poinformować go, jak długo będzie trwało dane ćwiczenie.
- Nauczyciel dzieli uczniów na grupy w taki sposób, aby uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nie pracowali razem, jednocześnie pamiętając o integracji wszystkich dzieci w klasie.
- Uczniowie z zespołem Aspergera i ADHD siedzą blisko nauczyciela, z dala od okna.
- Materiał wideo wykorzystany na zajęciach wraz z wizualizacjami dobrze sprawdzi się dla uczniów z zespołem Aspergera, którzy myślą obrazami.
- Przykład użycia kartek dużego formatu oraz kolorowy zapis zagadnień gramatycznych również będzie doskonałym rozwiązaniem dla uczniów z zespołem Aspergera, dla uczniów z wadą wzroku oraz dla uczniów z modalnością wzrokową.
- W przypadku uczniów z niedosłuchem można wykorzystać filmik z transkrypcją, tak aby uczeń mógł śledzić tekst.
- Dla ucznia zdolnego można przygotować dodatkową kartę pracy, dostępną na stronie onestopenglish.com (jest to minigra planszowa, w trakcie której należy porównać ze sobą dwa miejsca, przedmioty lub dwoje ludzi). W wolnej chwili lub podczas kolejnej lekcji można poprosić ucznia o ustną wypowiedź na podstawie zaprezentowanych obrazów.
- Uczeń zdolny może przygotować więcej ciekawostek na temat Stanów Zjednoczonych i zaprezentować je w trakcie kolejnej lekcji.

Natalia Tengowska – pasjonatka nauczania języków obcych w niestandardowy sposób. Obecnie uczy języka angielskiego i hiszpańskiego w szkole językowej Poliglota Natalia Tengowska w Lubawie, na Mazurach. Na swoich zajęciach wykorzystuje przeróżne metody pracy, uwzględniając przy tym wiek, potrzeby i zainteresowania swoich podopiecznych. Uwielbia aktywizować uczniów poprzez różne gry i zabawy, tak aby nie czuli, że się uczą. Bardzo ważnym elementem jej spotkań z uczniami jest zbudowanie dobrych relacji, aby każdy w grupie czuł się ważny i bezpieczny. Nieustannie dba o rozwój swojego warsztatu pracy, uczestnicząc w licznych konferencjach, webinarach, szkoleniach, na których poszukuje inspiracji od innych. Jako metodyk dba o wysoki poziom nauczania w swojej szkole oraz jej rozwój pod kątem innym aktywności. Od kilku lat występuje jako prelegentka na konferencjach metodycznych oraz prowadzi webinary, głównie na temat pracy z dziećmi oraz zarządzania szkołą językową.